

Tidningen Ångermanland 2008-01-14

Varför tiger landshövdingen?

Outbyggda Röån

Pappers- och massaindustrin kan spara 7 TWh, men ingen bryr sig om ställa kraven på dem.

Öppen fråga till Gerhard Larsson: Hur kan du som landshövding sitta still och tiga när du faktiskt själv varit med och skrivit på Länsstyrelsens miljöstrategi 2004-2020? Där har du och dina medarbetare noterat bland annat att flodpärlmusslan och uttern är "ansvarsarter". Med ett utbyggt Röån förstörs livsmiljön för dessa. Är det att ta ansvar?

Ledande forskare inom energibesparingar i industrin har visat att industrin som sådan kan spara runt 30 procent av sin elförbrukning och i pappers- och massaindustrin kan man spara 7 TWh (av totalt behov på ca: 23 TWh). 7 TWh motsvarar ungefär 460 kraftverk av Röåns storlek (om man tar Svanö ABs gamla planer).

Har du tagit till dig denna forskning? Har du ställt frågan om varför man inte satsar på detta till SCA och andra aktörer inom papper & massa i länet?

Vi emotser ett svar före mötet den 31 januari i Röån. Eller så kan du komma själv och förklara varför miljöstrategin har fått stryka på foten, trots att forskare kan visa på att utbyggnaden är fullständigt onödig. Med denna kunskap kommer vi aldrig att ge oss. SCA ska få dansa; vill du bli uppbyggd med?

Christer Borg

Tidningen Ångermanland 2008-01-18

Miljöstrategi och vattenkraft i Röån

I måndags ställde Christer Borg en öppen fråga på denna sida -Varför tiger Landshövdingen?- Den handlade om länets Miljöstrategi och Röån. Några kommentarer med anledning härav.

Länsstyrelsen driver ett mycket ambitiöst miljöarbete. Vi gör det praktiskt och muntligt, offensivt och konstruktivt! Och vi har ambitionen att göra det i nära samarbete med länsinvånare, kommuner, företag och organisationer. Vi har lärt oss att konfrontation inte är den mest framgångsrika vägen. Det är mer effektivt att skapa medvetenhet och bygga upp kunskapen i länet, så att var och en tar eget ansvar. Då när vi längre.

Jag som landshövding har klara ståndpunkter och tydliga åsikter i enskilda miljöfrågor. Det har också andra aktörer! Erfarenheten visar dock att vi oftast har samma mål i form av minskad miljöpåverkan och lägre energianvändning. Vi kan dock ha olika bevekelsegrunder för vår inställning.

I ett länsperspektiv har jag den delikata uppgiften att balansera åtgärder och kostnader, arbetstillfällen och utveckling. Det betyder, att vi både måste tillförsäkra oss den goda miljön och se till att förutsättningar finns för tillräcklig energiförsörjning, inte minst för näringslivet som skapar arbetstillfällen i regionen. Jag som landshövding har inte rollen att styra de satsningar som exempelvis ett företag vill göra. Däremot kan jag påverka och informera underhand. Och det kan jag lova att jag gör - detta sker av naturliga skäl, dock inte i offentlighetens ljus!

Jag upplever nu, att många av länets hittills energikrävande företag, tar allt fler steg till att finna förnyelsebara lösningar och jobbar med energibesparingar. SCA är ett sådant företag, som nu bygger en av landets största vindkraftparker med Statkraft, just i Borgs hemtrakter. Med denna blir man nästan självförsörjande på energi och den är då förnyelsebar.

Ingrepp i Röån, även om det är ett biflöde till älv med redan etablerad Vattenkraft, kräver en grannliga bedömning, även om jag uppskattar än mer förnyelsebar el i länet, som detta avser leda till! En ev. utbyggnad av Röån, kräver miljöprovning och denna föregås av en ansökan. Innan denna är inlämnad så vill jag givetvis ej heller uttala mig i denna sakfråga. Eftersom det ännu inte finns någon konkret ansökan att ta ställning till anser jag det inte finns anledning för mig att ha bestämda synpunkter. Företaget ska först i sin ansökan beskriva påverkan på såväl miljö som människors hälsa, råvaror, lokalisering och mycket mera. Företaget ska också beskriva effekterna av ett så kallat nollalternativ - det vill säga att åtgärden inte genomförs! När ansökan kommit in gör vår expertis en juridisk och miljömässig bedömning av materialet (beredning). En remiss av materialet sänds sedan till aktuell kommun och andra intressenter för motsvarande bedömning. När alla berörda bedömer att relevanta aspekter är belysta kommer länsstyrelsen att ta ställning i sakfrågan. Skulle någon berörd ej vara nöjd med detta beslut går det överklaga.

Jag träffar många olika representanter från företag, myndigheter och organisationer i allehanda sammanhang och jag försitter inte tillfällen att beskriva till exempel vårt miljömålsarbete eller behovet av att värna biotoper och habitat för exempelvis våra ansvarsarter. Jag är glad för att de två sista åren kunna fatta beslut om att bilda 27 nya naturreservat i länet för värna om länets unika natur till morgondagen. Av våra nu cirka 130 reservat är för övrigt flera till för just värna flodpärlmusslan

Vi har hittills varit väldigt framgångsrika i vårt miljöarbete. Den nationella sammanställningen av uppnådda resultat visar exempelvis att länets möjligheter att nå de 16 miljömålen är långt mycket bättre i vårt län än i riket som helhet. Den profilen vill jag hålla för länet och det skall gå att förena med tillväxt av arbetstillfällen i länet.

Gerhard Larsson

Landshövding

www.raddaroan.nu 2008-01-14

Tack för svar.

Det är konfrontation att undersöka möjligheten för mer vattenkraft i en landsända som utarmats så pass när det gäller naturresurser som vår! 95 % av vattendragen är påverkade, endast 5 % återstår i vårt län... Att då hålla en låg tjänstemannaprofil är att ta ställning...

Och min fråga var egentligen varför du inte beaktar den forskning som visar att man kan göra betydande besparingar inom industrin i allmänhet och i pappers- och massaindustrin i synnerhet. Detta UTAN att minska effektiviteten eller riskera sysselsättning. Varför ställer du inte kravet på industrin att möta upp med fler insatser inom energieffektivisering när det bevisligen går?

I stället för att svara på den frågan (som ställdes två gånger i samma text) väljer du att vifta med sysselsättningshotet, helt utan koppling till fakta. Ibland beskylls en del av oss som vill ha en bra miljö för att vara domedagsprofeter, men i de flesta fall är det de som vill bygga mer kärnkraft och

bygga ut vattenkraften som är domedagsprofeter. "Får vi inte mer och billigare energi hotas jobben" brukar det heta.

Vi redovisar forskningsfakta och du svarar med att du har att se till sysselsättningen. Hur drabbas sysselsättningen negativt av att industrierna spar energi? Du får gärna förklara Gerhard...

Fakta är däremot att pappers- och massa industrin på grund av jämförelsevis mycket billig vattenkraftsenergi under decennier har byggt in sig i ett hörn! I stället för att i tid titta på energisnåla lösningar har man förlitat sig till billig kraft. Nu är man så låst i sitt tänkande att man gör en "pudel" och vill ha tillbaka den statliga kontrollen och styrningen av elförsörjningen! Att marknadskrafterna ska styra är tydligen bara bra när man själv gynnas...

Pappers- och massaindustrin har enorma sparpotentialer, närmare 7 TWh har nämnts i forskning. Satsar man på det har man en uthållig strategi som INTE påverkar sysselsättningen inom industrin. Att med den kunskapen fundera på mer vattenkraft är högst oansvarigt mot oss som bor här nu och de som ska bo här i framtiden. All vattenkraft påverkar miljön negativt, det är ett faktum. Planerna på vindkraft är mycket positivt och de får gärna bygga mer om de vill, **men notera**: Röån motsvarar 2-3 vindaggregat i en satsning på totalt 400. Att fundera på en utbyggnad av Röån i det perspektivet är fullständigt ologiskt. Det **finns inte** heller några **tekniska behov av reglerstyrka**, vilket är **starkt av Svenska Kraftnät**. Reglertekniska argument blir då bara ekonomiska, dvs. man vill slippa köpa reglerkraft.

Fråga: Ska vi verkligen förstöra bland det sista vi har för att SCA/Statkraft inte vill handla på den fria marknaden som alla andra?

En annan aspekt på sysselsättning: Trots en långvarig högkonjunktur har antalet arbetade timmar inom papper- och massa minskat till idag hälften av de som arbetas inom besöksnäring (som har fördubblat sina arbetade timmar under samma tidsperiod) i Sverige. I vårt område är denna näring helt beroende av att kvarvarande naturmiljöer får vara intakta, det vet Gerhard Larsson som initierade Inlandsgruppens arbete med ny länsstrategi för besöksnäringen.

Med krav på energieffektivisering inom papper- och massa kan du hålla din miljöprofil högt och då **får du också förutsättningar för** att olika näringar ska kunna ge **arbetstillfällen** i framtiden, inte bara pappers- och massaindustrin. Och då behöver inte heller Röån förstöras.

Citat från ditt inlägg: "Ingrepp i Röån, även om det är ett biflöde till älv med redan etablerad Vattenkraft, kräver en grannliga bedömning, även om jag uppskattar än mer förnyelsebar el i länet, som detta avser leda till!"

Tolkar jag dig rätt att du egentligen tycker att ett ingrepp i Röån är bra, men att ni på grund av lagstadgade krav ändå måste göra en bedömning först? Rimmar illa med det du tidigare säger att du som landshövding måste balansera olika intressen mot varandra... I detta fall har vägen tydligen och klart vägt över i industrins favör! Eller så missuppfattar jag vad du menar, vi får hoppas det.

En liten notering där: I Naturskyddsföreningens kriterier för BRA MILJÖVAL-märkt el är målet att "Förhindra fortsatt utbyggnad av vattenkraftverk och påskynda åtgärder som minskar vattenkraftverkens skadliga effekter på miljön." Därför kan aldrig el från kraftverk anlagda efter 1996 godkännas för BRA MILJÖVAL-märkning.

När det gäller länsstyrelsens miljömål kan jag balansera din eufori över resultatet med följande fakta, hämtade från era egna rapporter:

Levande sjöar och vattendrag:

...men då takten i arbetet är för låg och de areella näringarnas hänsyn behöver förbättras riskerar *Levande sjöar och vattendrag* att inte uppnås i tid.

Apropå naturreservat skriver ni:

...Det ser ut att bli svårt att hinna skydda ytterligare 17 till år 2010...

Om miljöhänsyn vid avverkningar:

...studie visar dock att länets privata skogsägare och skogsbolag under de senaste åren blivit sämre på att visa hänsyn vid avverkningar...

...Föryngring av flodpärlmussla har konstaterats i enbart 52 % av de vattendrag där arten förekommer...

Ett rikt växt- och djurliv:

...samt att samhällsutveckling inte får ske på bekostnad av den biologiska mångfalden...

Av totalt 16 punkter anses EN kunna uppfyllas inom utsatt tidsram, två anses mycket svåra att nå inom utsatt tidsram och resterande anses kunna nås OM mer resurser sätts in.

Vill du förena en RIKTIG miljöprofil med fler arbetstillfällen kan jag rekommendera läsning av era egna alster. Sparad natur och sparad energi ger arbetstillfällen både i industri och i besöksnäring. Kräv av industrin effektivare energihushållning! Bygg mer vindkraft! Bygg inte vattenkraft i Röån!

Christer Borg
Rädda Röån-gruppen
www.raddaroan.nu